

Med ændringen af landbrugsloven blev der også lavet ret stramme regler for, hvor mange stykker kvæg den enkelte landmand må have i forhold til det dyrkede areal. De krav og begrænsninger giver danske producenter en dårligere konkurrencesituation end producenterne i vore nabolande, men inden for de dyretiske rammer, landbrugslovens harmonikrav osv. skal der selvfølgelig være mulighed for, at den enkelte producent kan skabe sig et økonomisk overskud.

Jeg bor i et landområde og ved selv, hvor vigtigt det er at fastholde befolkningen bl.a. gennem en styrkelse af forskellige serviceydelser i landdistrikterne, men jeg tror ikke, det vil skabe et bedre befolkningsgrundlag på landet, at en naturlig udvikling i landbruget forhindres. Tværtimod vil det ødelægge landbrugets økonomi, hvis muligheden for en rationalisering af driften forhindres.

Heldigvis er der allerede i dag mulighed for, at landmanden selv kan vælge sin driftsform inden for ret brede rammer. Der er mulighed for at omlægge driften til økologisk landbrug på ret gode betingelser, og der er en stigende efterspørgsel efter økologiske produkter også til en højere pris for forbrugerne. Men her må man selvfølgelig huske, at økologisk drift ikke forhindrer det, som forespørgerne kalder industrialisering af husdyrbruget, en betegnelse, som CD ikke er helt enig i. Økologiske landmænd arbejder selvfølgelig også for at få det hele til at hænge sammen rent økonomisk og også for at få et økonomisk overskud. Og det sker nu engang bedst gennem stordrift.

Samfundet skal selvfølgelig i rimeligt omfang støtte, at forskelligheden i landbruget styrkes, men jeg kan ikke se nogen som helst grund til at lægge yderligere hindringer i vejen for at ændre den strukturudvikling, landbruget er inde i.

Vi er i CD ikke lige så nervøse for regeringens dagsordensforslag som Venstre og De Konservative, for det er klart, at en undersøgelse af strukturudviklingen i de sidste årtier kan give os et fingerpeg om, hvordan udviklingen vil fortsætte, og hvordan vi mest hensigtsmæssigt støtter denne udvikling. CD kan derfor stemme for regeringens dagsordensforslag, men jeg vil dog slå fast, at CD ikke vil binde sig til at følge de eventuelle resultater og anbefalinger, som undersøgelsen måtte føre frem til.

Poul Nødgaard (DF):

Landbruget ville jo nok blive noget forundret, hvis de fulgte debatten her i dag, for jeg synes, den virker utrolig teoretisk, og det vil den i hvert fald være for den praktiske landmand. Der tales og tales om strukturudvikling, og hvad ved jeg, uden at der bliver sat de helt præcise ord på den.

Ligesom den radikale ordfører så jeg også udsendelsen »Hvem ejer jorden« forleden aften i fjernsynet, og den gav faktisk, synes jeg, et glimrende billede af, hvad det er, der er i gang i Danmark. Og det, jeg forstår ved debatten i dag – det kan være, jeg har forstået det forkert, men det tror jeg ikke – er jo, at man i hvert fald efter forespørgslen tekst måske vil gøre noget for at modvirke den udvikling, der er sat i gang, og som tilsyneladende kører med ekspresfart i øjeblikket hen imod disse kæmpe landbrug, som man måske ikke engang kan kalde landbrug mere, men store erhvervsvirksomheder.

Der kunne jeg godt tænke mig at få taget hul på, hvad det egentlig er, partierne vil. Vil de have stoppet den udvikling? Det ser det ud til, men ifølge regeringens dagsorden, som jeg har prøvet at sidde og læse igennem – ikke fordi vores egen måske er så meget bedre, men lidt bedre synes jeg nok – kommer der en analyse.

Men ærlig talt må jeg spørge de gode ordførere, som er bag den dagsorden fra regeringen: Hvorfor går man dog ikke over på Axelborg eller over til fødevarerministeren, som sidder og smiler med alle sine gode embedsmænd? De har stakke af papir liggende om, hvordan hele udviklingen i landbruget ser ud. Jeg ved ikke, hvad det er, man skal have analyseret, men jeg fornemmer, at man tilsyneladende skal have lidt pusterum indtil 1. januar 1998, og så ser vi, hvad der sker til den tid. Og hvad sker der så til den tid? Jeg tror ikke, der sker ret meget, desværre. Jeg tror, at det, landbruget har brug for, er fred og ro omkring deres erhverv.

Jeg er skuffet over – jeg er sådan en slags reserveordfører, det sagde jeg i hvert fald til hr. Kristian Thulesen Dahl, da jeg skulle overtage det her – at man i dag ikke kunne finde ud af en fælles dagsorden. Hvem der så er skyld i det, ved jeg ikke noget om. Men jeg synes, det havde været et utrolig godt signal at sende til dansk landbrug, at hele Folketinget ligesom på nogle enkelte andre områder havde været helt enige om nogle ting. Men så laver man to dagsordener, som er mere eller mindre uforståelige, selv om den ene er mere forståelig end den anden.